

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Til: Julie Kragh Kruse; Jkk@kfst.dk
Cc. Erhvervsstyrelsen; ChrHei@erst.dk

Den 16. januar 2020

Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav og dataetik)

Dansk Erhverv har modtaget høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav og dataetik) og har følgende kommentarer:

Håndhævelse af Platform-to-Business forordningen

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv har konstateret, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med udkastet til lovforslag lægger op til, at håndhævelsen af P2B-forordningen skal ske efter de retningslinjer og principper, der gælder for håndhævelsen af de eksisterende konkurrenceretlige regler, herunder de regler, der gælder for dominerende virksomheder og undersøgelsen af, om disse dominerende virksomheder misbruger deres stilling på markedet. Vi er enige med styrelsen i, at det er hensigtsmæssigt at benytte det eksisterende konkurrenceretlige proces- og sanktionssystem på denne type sager.

I den anledning bemærker vi dog kort, at vi forventer, at der snarest vil fremkomme en vejledning fra Kommissionen, som beskriver nærmere, hvorvidt forordningens regler og dermed også håndhævelsen i praksis vil blive målrettet alle former for onlineformidlingstjenester eller om man hovedsageligt vil bringe reglerne i anvendelse overfor de onlineformidlingstjenester, hvor det må forudsættes, at de har en styrke, der bevirker, at erhvervskunder generelt må forventes at stå i et afhængighedsforhold til de pågældende onlineformidlingstjenester.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på, at forordningen umiddelbart gælder alle onlineformidlingstjenester uanset størrelse og styrke, men at det er en betingelse, jf. forordningens artikel 2, nr. 10 om definition af "vilkår og betingelser", at vilkår og betingelser skal være fastsat "ensidigt" for at være omfattet af definitionen af "vilkår og betingelser" i forordningen. Der er i den forbindelse behov for vejledning om, hvordan forordningen nærmere skal efterleves og fortolkes i det omfang vilkår og betingelser konkret ikke er fastsat ensidigt, men derimod har været underlagt individuel forhandling. Vi er opmærksomme på, at forordningen heller ikke giver mange fortolkningsbidrag til, hvordan "ensidighed" skal forstås, og forudsætter i denne forbindelse, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil anvende almindelige danske aftaleretlige principper i forbindelse med håndhævelsen, naturligvis med respekt for de få kriterier, der fremgår af forordningens definition.

I den forbindelse forudsætter vi, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen presser på for at få Kommissionen til snarest muligt at udarbejde guidelines til de berørte virksomheder om den nærmere fortolkning og anvendelse af forordningens regler.

Dansk Erhverv bemærker samtidig, at det synes fornuftigt, at håndhævelsen af P2B forordningen sker hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Konkurrencerådet, idet der her findes de fornødne kompetencer indenfor det konkurrenceretlige område. I den forbindelse er det dog væsentligt, at den nyetablerede platformsenhed er opmærksom på løbende at have en tæt dialog med markedet, herunder erhvervs- og forbrugerorganisationerne for at holde sig opdateret på udviklingen, nye initiativer og konsekvenser (tilsigtede som utilsigtede) af regulering eller mangel på regulering.

Efter forordningens præambel (45) og artikel 14 er det forudsat, at der kan udpeges nationale organisationer, foreninger eller offentlige organer, der kan ”anlægge sag efter forordningen”, fordi de har en ”legitim interesse”. Dansk Erhverv kan ikke se, at Erhvervsministeriet eller andre myndigheder endnu har benyttet den adgang, der findes i forordningen til at udpege disse særlige berettigede organisationer, foreninger og offentlige organer.

Dansk Erhverv hører gerne, hvad man planlægger at gøre i den forbindelse, herunder hvilke organisationer, foreninger og offentlige organer, der evt. påtænkes udpeget. I den forbindelse vil det også være væsentligt om disse særligt udpegede organisationer, foreninger og offentlige organer vil få en særlig klageadgang til Konkurrencerådet, jf. udkastets § 12.

Dansk Erhverv forudsætter efter den tekst og de bemærkninger, som ledsager udkastet til lovforslag, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har hjemmel til - også effektivt - at håndhæve forordningen overfor alle onlineformidlingstjenester, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde (uanset disses etableringssted), når klageren (eller den berørte erhvervsbruger, virksomhedswebstedbruger eller den udpegende kompetente organisation) er hjemmehørende i Danmark.

Specifikke bemærkninger

§ 5

Dansk Erhverv konstaterer, at styrelsen vil benytte muligheden for at indføre mulighed for ex-officio håndhævelse af forordningen, herunder gennem sektorundersøgelser, selvom dette ikke er en pligt efter forordningen, jf. præambelen (46).

Det har vi ikke yderligere bemærkninger til, idet vi forudsætter, at det sker under iagttagelse af almindelige proportionalitets- og retssikkerhedsmæssige principper, herunder at man løbende via dialog med markedet og de forskellige sektorer indhenter oplysninger, der kan højne vidensniveauet hos den nyetablerede platformsenhed, således at de sektorundersøgelser, der udføres, bliver mest muligt effektive og målrettet de områder, der rummer de største udfordringer.

§§ 7 og 8

Dansk Erhverv har noteret sig, at bestemmelserne ikke udtømmende angiver eksempler på det indhold, et påbud eller et tilsagn kan have. Vi finder imidlertid anledning til at gøre opmærksom på,

at der er andre og flere pligter i forordningen, at onlineformidlingstjenesterne overholder, herunder f.eks. etablering og effektiv opretholdelse af det interne klagesystem, som omtales i forordningens artikel 11 og 12

§ 12

Dansk Erhverv hører som nævnt gerne, om det er hensigten særskilt at udpege særlige organisationer, foreninger eller offentlige organer, der vil være berettigede til at ”anlægge sag efter forordningen”, fordi de har en ”legitim interesse”, jf. forordningens artikel 14, herunder om disse organisationer, foreninger og offentlige organer evt. ligeledes får særskilt mulighed for at påklage afgørelser til Konkurrencerådet.

§ 14

Dansk Erhverv konstaterer, at styrelsen vil benytte muligheden for at indføre bødestraf for overtrædelse af forordningen, selvom dette ikke er en pligt efter forordningen. Det synes at være en rimelig foranstaltning for at sikre en effektiv efterlevelse af forordningens regler.

Bemærkninger ift. ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik)

Generelle bemærkninger

Vedr. dataetik er Dansk Erhverv enige med Erhvervsministeriet i, at dataetik er et vigtigt emne. Det er derudover positivt, at forslaget ved at bruge ”følg-eller-forklar”-princippet giver virksomhederne fleksibilitet i deres arbejde. Det bemærkes dog, at forslaget kan have flere u hensigtsmæssige konsekvenser, som er opstillet nedenfor.

Specifikke bemærkninger

Vejledning og retningslinjer

Til større virksomheders redegørelse for deres arbejde med samfundsansvar, har Erhvervsstyrelsen lavet en guide på hjemmesiden www.samfundsansvar.dk. Dansk Erhverv anbefaler, at en lignende vejledning udarbejdes til virksomhedernes redegørelse for politik for dataetik, herunder vejledning til udformning af en politik for dataetik.

Der er ligeledes behov for vejledning ift. andre lovområder, da det kan medføre usikkerhed blandt virksomheder, når dataetik sættes i kontekst med samfundsansvar. Databeskyttelsesforordningen handler i høj grad om virksomhedernes ansvar. Det kan dermed blive vanskeligt for virksomheder at vurdere, hvor grænsen for deres ansvar ifm. dataanvendelse går – dvs. om det reguleres i regi af databeskyttelsesforordningen eller hører under deres politik for dataetik.

Der er derudover behov for at blive mere konkret på en række centrale begreber. Fx er definitionen af, hvad begrebet dataetik omfatter (s. 13) så bredt, at det er meget vanskeligt at arbejde med for virksomheder. Dertil er begrebet politik (s. 35) i denne forbindelse meget uklart, og dækker bl.a. over ”interne retningslinjer, målsætninger eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder med dataetik.”

Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervsministeriet har anslået de administrative byrder for erhvervslivet til 7 mio. kr. årligt samt 20 mio. kr. i omstillingsomkostninger. Dette kan umiddelbart virke som et relativt lavt beløb, og det bør medtages i overvejselsen, at dataetik er et nyt arbejdsområde. Dette kan medføre forhøjede udgifter, idet de omfattede virksomheder løbende skal tilpasse deres arbejde til et område, der er i konstant forandring.

Innovation

Erhvervsministeriet har vurderet, at forslaget ”ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller” (s. 17). Dansk Erhverv anser det for muligt, at lovforslaget kan reducere virksomhedernes incitament til at afprøve nye teknologier eller innovative forretningsmodeller pga. usikkerhed om, hvorvidt en given dataanvendelse eller forretningspraksis er i strid med god dataetik.

International harmonisering

Dansk Erhverv går ind for så høj grad af international harmonisering som muligt, da forskelle i national lovgivning kan blive en byrde for virksomheder, der opererer på tværs af grænser inden for EU.

Fokus på dataetik er et væsentligt emne også på europæisk niveau. EU har fx den 8. april 2019 udgivet *Ethics Guidelines for Trustworthy Artificial Intelligence*. EU Kommissær, Margrethe Vestager, holdt i maj 2019 et oplæg om den europæiske vej til dataetik ved Teknologiens Årsdag hos Ingeniørforeningen IDA. Med Vestagers forfremmelse som næstformand for Kommissionen med ansvar for det digitale Europa, er der gode chancer for, at dataetik fortsat vil blive adresseret fra denne side.

Der er dermed en reel mulighed for, at der i EU-regi kommer ny regulering på området. Med en ren national særregel risikerer Danmark at spille ressourcer hos myndigheder og virksomheder, som skal implementere den danske særregel for herefter at skulle leve op til fælleseuropæisk regulering.

Offentlige myndigheders rolle

Dansk Erhverv anbefaler desuden, at der skabes større incitament til, at offentlige myndigheder går forrest og viser vejen for, hvordan afrapportering af politik for dataetik kan udformes. For mange myndigheder er flere grundlæggende dataetiske dilemmaer særligt relevante. Fx er offentlige myndigheder de største dataansvarlige, da de har oplysninger om alle borgere og virksomheder. Desuden har en række uheldige sager i den senere tid vist, at det nogle steder halter med efterlevelse af reglerne. Dertil kommer nogle uheldige sager (fx Gladsaxe-sagen), som kunne have været undgået, hvis de ansvarlige havde været mere bevidste om god dataetik.

Med venlig hilsen

Betina Schiønning